



АНАЛІЗ ДОСВІДУ ЄС ТА США В КОНТЕКСТІ УДОСКОНАЛЕННЯ ЗАКОНОДАВСТВА УКРАЇНИ ПРО ЗАХИСТ ВІД НЕДОБРОСОВІСНОЇ КОНКУРЕНЦІЇ У СФЕРІ ІНТЕЛЕКТУАЛЬНОЇ ВЛАСНОСТІ

Єлизавета Герасимчук,

*юрист, Адвокатське об'єднання «Юридична фірма
«Астерс»*

ORCID ID: 0000-0002-9277-7372

У статті розглянуто поняття недобросовісної конкуренції, охарактеризовано дії, що відповідно до чинного законодавства України розглядаються як недобросовісна конкуренція. Проаналізовано зарубіжний досвід щодо захисту від недобросовісної конкуренції об'єктів інтелектуальної власності, а саме досвід США та ЄС. Запропоновано напрями з удосконалення системи захисту інтересів суб'єктів господарювання від недобросовісної конкуренції в Україні.

Ключові слова: законодавство, правове регулювання, недобросовісна конкуренція, інтелектуальна власність, способи захисту, Європейський Союз

Вступ. У наш час великого поширення набувають порушення прав інтелектуальної власності через призму спотворення економічної конкуренції на ринку. Об'єкти інтелектуальної власності, зокрема знаки для товарів і послуг, комерційні найменування, комерційна таємниця, виступають інструментом отримання неправомірної вигоди одними суб'єктами господарювання за рахунок репутації інших суб'єктів господарювання. До того ж порушення набувають модифікованих форм, прихованих та злісних. У зв'язку з бажанням зберегти свою репутацію на ринку, забезпечити конкурентоспроможність та відновити репутацію суб'єкти господарювання велику увагу приділяють моніторингу та попередженню можливих порушень їхніх

прав інтелектуальної власності на ринку, а це, у свою чергу, потребує застосування ефективних способів захисту. Саме в цій частині важливим є вдосконалення законодавства України про захист від недобросовісної конкуренції та розроблення нових засобів боротьби з подібними порушеннями.

Літературний огляд. Особливості недобросовісної конкуренції та методи боротьби з нею вивчали дослідники Г. Андрошук, О. Безух, А. Бойко, З. Борисенко, А. Варламова, І. Дахно, Т. Демченко, І. Коваль, С. Кузміна, Н. Круглова, В. Лагутін, О. Мельниченко, Т. Нестуля, С. Паращук, М. Панченко, Ю. Слободчиков, С. Стефановський, С. Шкляр. Ґрунтовні засади практичної сторони питань захисту від недобросовіс-



ної конкуренції об'єктів інтелектуальної власності в судовому порядку подав у своїх працях Б. Львов.

Виклад основного матеріалу. На сучасному етапі розвитку в Україні відбуваються активні процеси лібералізації, демократизації всіх сфер життя людини і суспільства. Активно розвиваються ринкові відносини, міжнародна торгівля, поширюється глобальна співпраця в економічній сфері. Однак у зв'язку з цим усе більш актуальними стають питання використання об'єктів права інтелектуальної власності та їх захисту від протиправних посягань під час здійснення господарської діяльності. На сьогодні значення конкуренції та вільного ринку важко переоцінити, особливо якщо звертати увагу на положення Угоди про асоціацію між Україною та Європейським Союзом.

Поняття недобросовісної конкуренції має легальне визначення в кількох актах законодавства України, однак воно не уніфіковане. Відповідно до статті 32 Господарського кодексу України недобросовісною конкуренцією визнаються будь-які дії в конкуренції, що суперечать правилам, торговим та іншим чесним звичаям у підприємницькій діяльності [1]. Разом із цим, у спеціальному акті — Законі України «Про захист від недобросовісної конкуренції» — міститься інше визначення. Так, у статті 1 цього закону зазначається, що недобросовісною конкуренцією є будь-які дії в конкуренції, що суперечать торговим та іншим чесним звичаям у господарській діяльності [2]. Отже, для того щоб певна дія суб'єкта господарювання визнавалася недобросовісною конкуренцією, не обов'язково, щоб вона була передбачена нормами законодавства, тобто правилами, про які йдеться у статті 32 Господарського кодексу України. Вважаємо, що такий підхід є абсолютно правильним та відповідає світовій практиці. Наприклад, у статті 10 *bis* Паризької конвенції про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року зазначається, що країни Союзу зобов'язані забезпечити громадянам

країн, що беруть участь у Союзі, ефективний захист від недобросовісної конкуренції [3]. Актом недобросовісної конкуренції вважається будь-який акт конкуренції, що суперечить чесним звичаям у промислових і торговельних справах.

Якщо визначення недобросовісної конкуренції прямо закріплене в Законі України «Про захист від недобросовісної конкуренції», то з формами недобросовісної конкуренції ситуація інша. Законодавець не пропонує визначення цього поняття, проте виокремлює певні форми, про що свідчить аналіз глав 2–4 положень закону [2]. Ними є (i) неправомірне використання ділової репутації суб'єкта господарювання, (ii) створення перешкод суб'єктам господарювання в процесі конкуренції та (iii) досягнення неправомірних переваг у конкуренції та неправомірне збирання, розголошення і використання комерційної таємниці.

Аналіз закріплених у Законі України «Про захист від недобросовісної конкуренції» форм недобросовісної конкуренції дає змогу зробити висновок, що безпосередньо порушеннями у сфері права інтелектуальної власності є такі форми як неправомірне використання ділової репутації суб'єкта господарювання, що полягає в неправомірному використанні позначень, копіюванні зовнішнього вигляду виробу, порівняльній рекламі, та неправомірне збирання, розголошення і використання комерційної таємниці. Зазначені порушення пов'язані не лише з недодержанням норм конкурентного законодавства, а й з порушенням положень спеціальних законів, до яких насамперед слід віднести закони України «Про правову охорону географічних позначень», «Про охорону прав на знаки для товарів і послуг», «Про охорону прав на промислові зразки» тощо.

Переходячи до характеристики досвіду ЄС щодо захисту об'єктів інтелектуальної власності від недобросовісної конкуренції, варто спершу наголосити на відокремленості права ЄС від звичних правопорядків — національного та



міжнародного. Слід визнати також, що система джерел такого права є цілком відмінною від джерел як міжнародного, так і внутрішньодержавного права. При цьому відразу необхідно звернути увагу на значну неоднорідність системи джерел права ЄС, оскільки ця правова система поєднує в собі міжнародно-правові джерела та джерела, автономно сформовані інститутами Європейського Союзу. Більше того, як у закордонній, так і у вітчизняній міжнародно-правовій літературі до сьогодні відсутня єдина думка в питанні про систему джерел права ЄС [4].

При цьому відносно автономною складовою частиною особливої системи права Євросоюзу є інститут права інтелектуальної власності [5]. Його поява й розвиток міцно пов'язані з інтелектуалізацією життя людства, розвитком інформаційних технологій і культури. Створення єдиного європейського ринку потребує гармонізації відповідних національних законодавств держав-членів ЄС, а також поліпшення системи захисту інтелектуальних прав на міждержавному рівні [6]. Про важливість останнього свідчить положення про розширення компетенції Євросоюзу у сфері торговельних аспектів інтелектуальної власності в Ніщцькому договорі ЄС від 26 лютого 2001 року, який набув чинності з 1 лютого 2003 року. Захист інтелектуальної власності як невід'ємного права людини проголошений у ч. 2 статті 17 Хартії основних прав Європейського Союзу, схваленої у вересні 2000 року. Хартія в повному обсязі увійшла до Договору про запровадження Конституції Євросоюзу, отже, після його затвердження на референдумах у державах ЄС захист права інтелектуальної власності отримує статус конституційного принципу Євросоюзу [7].

З огляду на статті 10 *bis* та 10 *ter* Паризької конвенції про охорону промислової власності норми щодо захисту від недобросовісної конкуренції є складовою більш значного масиву норм права інтелектуальної власності, і такий самий

підхід використовується й у нормах законодавства Євросоюзу та окремих держав-членів.

Переходячи безпосередньо до характеристики конкретних *acquis* ЄС, що присвячені захисту від недобросовісної конкуренції щодо об'єктів права інтелектуальної власності, варто детальніше зупинитися на найбільш важливих положеннях деяких актів законодавства Євросоюзу. Так, наприклад, Директива ЄС «Про запобігання рекламі, що вводить в оману» (84/450/EWG) містить визначення оманливої реклами або реклами, що вводить в оману, як такої, що в будь-який спосіб, включаючи її зображення, вводить або може ввести в оману осіб, яким вона адресується або до яких вона надходить, та такої реклами, яка через свій оманливий характер може вплинути на економічну поведінку або, за цих причин, спричиняє шкоду або може спричинити шкоду конкуренту [8].

Директива 2005/29/ЄС про недобросовісну комерційну діяльність [9] спрямована на прямиий захист економічних інтересів споживачів від недобросовісної комерційної діяльності у відносинах між підприємцем і споживачем. Вона також побічно захищає сумлінних підприємців від їхніх конкурентів, які діють не за правилами, встановленими цією директивою. Вказана директива гарантує добросовісну конкуренцію на території, на яку поширюється її дія. Вона забезпечує захист прав споживачів там, де немає спеціальних актів, розроблених на рівні ЄС, і забороняє продавцям створювати у споживачів помилкове враження про товар. Це особливо стосується складних товарів, придбання яких несе певний ризик для споживача [10].

Нормативні положення, що стосуються недобросовісної конкуренції, розглядалися Європейським Союзом також у рамках статей 85 і 86 Римського договору ЄС. До них належали угоди й погоджені дії, які можуть вплинути на торгівлю між країнами-членами Євросоюзу і які забороняють дії, що ведуть до обмеження або припинення конкуренції все-



редині Співтовариства. Стаття 86 розглядає таку антиконкурентну поведінку як зловживання домінуючим становищем на ринку одним або кількома учасниками. Стаття 91 передбачає неприпустимість демпінгу, здійснюваного всередині загального ринку [11].

Водночас, з огляду на вищевказане, можна дійти висновку, що регулювання захисту від недобросовісної конкуренції на рівні Євросоюзу все ж є більшою мірою рамковим і потребує конкретизації, а також передбачення конкретних заходів відповідальності та інституційних механізмів забезпечення і контролю, на рівні законодавств конкретних держав-членів ЄС.

Найбільш відмітними особливостями американського законодавства про захист від недобросовісної конкуренції є, по-перше, власне відсутність спеціального законодавства про охорону від недобросовісної конкуренції, оскільки правовий захист від недобросовісної конкуренції ґрунтується на загальних нормах конкурентного законодавства, складовою частиною якого є і положення про захист від недобросовісної конкуренції [12]. А по-друге, право на товарний знак та інші засоби індивідуалізації та право на захист від недобросовісної конкуренції максимально тісно пов'язані правовими інститутами.

Так, взагалі виникнення конкурентного права як самостійної галузі у світовій практиці можна пов'язати з прийняттям перших законів про захист економічної конкуренції наприкінці XIX ст. (у США — Закон Шермана 1890 р., у Німеччині — Закон про недобросовісну конкуренцію 1896 р.). І батьківщиною конкурентного права вважаються саме США, де його традиційно називають антитрестовим правом. Це пов'язано з тим, що одвічно норми антитрестового законодавства були спрямовані проти монополій (трестів). Вважалося, що монополії — це економічні аномалії, які необхідно заборонити на законодавчому рівні. При цьому антитрестове законодавство США не лише регулює відноси-

ни, пов'язані з монополією на ринку, а й попереджує недобросовісну конкуренцію [13], у тому числі пов'язану з незаконним використанням прав інтелектуальної власності на торговельні марки та інші подібні об'єкти інтелектуальної власності.

Окрім того, особливістю США є також те, що в штатах не ухвалювали спеціальні нормативні акти про недобросовісну конкуренцію. Орієнтуючись на міжнародно-правові норми Паризької конвенції 1883 року, законодавчі органи США віднесли недобросовісні конкурентні прийоми до порушень прав промислової власності [14].

Якщо проводити паралель у цій частині між законодавством України та законодавством США, то, звичайно, існують серйозні відмінності, пов'язані з існуванням в Україні спеціального закону про захист саме від недобросовісної конкуренції. Однак, на нашу думку, можна говорити і про певну близькість структури відповідної галузі законодавства, оскільки в певних питаннях норми Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» є вторинними відносно Закону України «Про захист економічної конкуренції», зокрема, другим зі згаданих законів регулюються процедурні питання і повноваження спеціального антимонопольного органу, встановлюється спільна для обох законів термінологія тощо. А отже, маємо певні підстави говорити про те, що в Україні, як і в США, норми щодо захисту від недобросовісної конкуренції, у тому числі відносно об'єктів права інтелектуальної власності, також є складовою більш широкого поняття — конкурентного законодавства. Однак в Україні така складова є більш відокремленою і відносно самостійною, а також має яскравіше виражений зв'язок саме з правом інтелектуальної власності, а не лише з конкурентним законодавством.

У США на федеральному рівні захист від недобросовісної конкуренції базується на статті 5 Закону «Про Федеральну торгівлю комісією» [15], яка забороняє



недобросовісні або такі, що вводять в оману, дії або практику в торгівлі між штатами. Окрім того, стаття 44 (h) Закону про товарні знаки (Закон Ленхема 1946 р.) дає можливість судового захисту від неправомірних заяв відносно свого продукту в торгівлі між штатами. У 1988 році ця норма була розширена і під її вплив стали підпадати неправдиві або такі, що вводять в оману, заяви відносно товарів і послуг інших осіб. До того ж, правова охорона від недобросовісної конкуренції базується на нормах звичаєвого права, зокрема позову про ведення справ під чужим іменем [16].

З метою захисту суб'єктів господарювання від проявів недобросовісної конкуренції, зокрема незаконного використання ділової репутації, було прийнято ще низку законів. Закон Уїллера-Лі (Wheeler-Lea Act) № 447 від 21 березня 1938 року (або Закон «Про рекламу») доповнює Закон «Про Федеральну торгову комісію» щодо передачі реклами продуктів та ліків [17].

Загалом у законодавстві США проблема недобросовісної конкуренції формується як один із аспектів діяльності, що спрямована на обмеження конкуренції на ринку і захоплення монопольного становища в будь-якій сфері комерційної діяльності чи в будь-якому регіоні.

Недобросовісна конкуренція при цьому є складовою більш широкого поняття — нечесні методи ведення конкуренції, які законодавчо поділяються на недобросовісну практику і недобросовісні дії. Поняття недобросовісної практики має досить широке тлумачення, до якого включається діяльність, спрямована на дискредитацію підприємця, його виробництва чи якості продукції, послуг, псування маркування та упаковки товарів, знищення торговельної марки, фірмового знака на товарах, рекламних щитах та інші подібні дії. До них також належить неправдива реклама в засобах масової інформації.

У свою чергу, недобросовісні дії — це разове втручання в договірні відносини,

підбурювання до невиконання договірних зобов'язань, вивідування комерційної таємниці, переманювання фахівців конкурента, образливі висловлювання не адресу конкурента і його діяльності тощо. Недобросовісні дії є такими, якщо вони мають разовий характер чи повторювалися, однак через достатній проміжок часу [18].

Таке розмежування дій, що становлять недобросовісну конкуренцію за критерієм повторюваності в законодавстві США виглядає досить слушним і цінним як у теоретичному, так і в практичному сенсі. Адже з теоретичної точки зору в українській правовій науці також досить чітко розрізняють недобросовісну конкуренцію в договірних та позадоговірних відносинах; з практичної ж точки зору критерій повторюваності, за яким розмежовуються недобросовісні дії та недобросовісна практика, очевидно, суттєво впливає на кваліфікацію дій і, як наслідок, — на суворість заходів відповідальності за такі дії, адже природно, що неодноразове звернення суб'єкта господарювання до «нечесних методів конкуренції» має тягти за собою більш сувору відповідальність, ніж разові порушення.

Варто також зауважити, що федеральне законодавство не дає загального визначення поняття «недобросовісна конкуренція», наводиться лише перелік дій, які кваліфікуються як недобросовісна конкуренція, при цьому перелік є вичерпним, а також перелік дій, які до таких не належать. Водночас, у ряді штатів існують законодавчі акти антимонопольного спрямування, які регулюють відносини у сфері недобросовісної конкуренції [14].

З цієї точки зору також можна вказати на певну відмінність у законодавствах США та України, адже з огляду на норми статті 1 Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції» перелік дій у конкуренції, що становлять недобросовісну конкуренцію, не є вичерпним і не обмежується лише діями, вказаними у главах 2–4 закону. Такий висновок прямо впливає з частин пер-



шої та другої статті 1 вказаного закону, згідно з якими недобросовісною конкуренцією є будь-які дії в конкуренції, що суперечать торговим та іншим чесним звичаям у господарській діяльності, зокрема, дії, визначені главами 2–4 цього закону [2].

Отже, окремі аспекти захисту від недобросовісної конкуренції в країнах Європи можна простежити в Угоді про торговельні аспекти прав інтелектуальної власності, Угоді про заснування СОТ, Угоді про асоціацію та партнерство та співробітництво тощо. Серед європейських актів важливими є Директива Європейського парламенту та Ради ЄС 2005/29/ЄС про недобросовісні комерційні практики щодо споживачів на внутрішньому ринку, Директива 84/450/ЄЕС, яка стосується реклами, що вводить в оману підприємців, та порівняльної реклами. У США на федеральному рівні не існує спеціального законодавчого акта

щодо недобросовісної конкуренції, а відповідні норми є частиною загального антитрестового законодавства. З цієї точки зору відповідне законодавство України суттєво відрізняється (і на нашу думку — в позитивний бік) наявністю спеціального Закону України «Про захист від недобросовісної конкуренції», проте не можна обійти увагою і того факту, що в Україні норми щодо недобросовісної конкуренції також деякою мірою підпорядковані загальним нормам щодо захисту економічної конкуренції в цілому. У законодавстві США, на відміну від українського, визначається вичерпний перелік дій, що може бути корисним у контексті вдосконалення законодавства України. ●

Список використаних джерел / List of references

1. *Господарський кодекс України : Закон України від 16.01.2003 р. Відомості Верховної Ради України. 2003. № 18, № 19–20, № 21–22. С. 144.*
2. *Про захист від недобросовісної конкуренції : Закон України від 07.06.1996 р. Відомості Верховної Ради України. 1996. № 36. С. 164.*
3. *Паризька конвенція про охорону промислової власності від 20 березня 1883 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_123.*
4. *Аракелян М. Р. Право Європейського Союзу : підручник / М. Р. Аракелян, М. Д. Василенко ; М-во освіти і науки, молоді та спорту України, Нац. ун-т «Одес. юрид. акад.» Одеса : Фенікс, 2012. 255 с.*
5. *Кашкин С. Ю. Право Європейського Союзу. Москва: Юрист, 2003. С. 697–721.*
6. *Матеріали стосовно діяльності ЄС у сфері захисту інтелектуальної власності. URL: https://ec.europa.eu/commission/index_en.*
7. *Бочарова Н. Права інтелектуальної власності ЄС. Гармонізація з національним законодавством. URL: <http://veshe.kiev.ua/journal/278/>.*
8. *Директива Ради 84/450/ЄЕС «Щодо наближення законів, постанов та адміністративних положень держав-членів стосовно реклами, яка вводить в оману» від 10 вересня 1984 року. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_347.*
9. *Directive 2005/29/EC of the European Parliament and of the Council of 11/05/2005 concerning unfair business-to-consumer commercial practices in the internal market and amending Council Directive 84/450/EEC, Directives 97/7/EC, 98/27/EC and 2002/65/EC of the European Parliament and of the Council and Regulation (EC) No 2006/2004 of the European Parliament and of the Council ('Unfair Commercial Practices Directive') [Electronic resource]. // Official Journal. – L 149/22. – 11.6.2005. – Access mode. URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:149:0022:0039:en:PDF>.*



10. Львов. Б. Запровадження європейських стандартів економічної конкуренції до сфери промислової власності України. URL: http://ndiiv.org.ua/Files2/2014_6/14.pdf.
 11. Слободчикова Ю. В. Форми недобросовісної конкуренції і методи її регулювання. *Економіка та держава*. 2010. № 2. С. 92–94.
 12. Парашук С. А. Конкурентное право (правовое регулирование конкуренции и монополии). Москва : Городец, 2002. 416 с.
 13. Удалов Т. Г. Конкурентне право: навч. посіб. Київ : Школа, 2004. 496 с.
 14. Джурицький О. О. Поняття та основні ознаки недобросовісної конкуренції. *Університетські наукові записки*. 2009. № 3. С. 155–161.
 15. Кулагина М. И. Гражданское, торговое, семейное право капиталистических стран: Сборник нормативных актов: законодательство о компаниях, монополиях, конкуренции, 1987. С. 112–114. С. 198.
 16. Бакалінська О. О. Конкурентне право. Навчальний посібник. Київ 2009. 380 с. С. 229–234.
 17. Деревянко Б. В. Щодо тенденцій формування законодавства про захист від недобросовісної конкуренції. *Право і суспільство*. 2014. № 3. С. 103–109.
 18. Андрущук Г. О., Шкляр С. В. Конкурентне право: захист від недобросовісної конкуренції. Науково-практичне видання. Київ: Юстініан, 2012. 472 с. С. 412–413.
1. *Hospodarskyi kodeks Ukrainy : Zakon Ukrainy vid 16.01.2003 r. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 2003. № 18, № 19–20, № 21–22. С. 144.
 2. *Pro zakhyst vid nedobrosovisnoi konkurentsii : Zakon Ukrainy vid 07.06.1996 r. Vidomosti Verkhovnoi Rady Ukrainy*. 1996. № 36. С. 164.
 3. *Paryzka konventsiiia pro okhoronu promyslovoi vlasnosti vid 20 bereznia 1883 roku*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/995_123.
 4. Arakelian M. R. *Pravo Yevropeiskoho Soiuzu : pidruchnyk / M. R. Arakelian, M. D. Vasylenko ; M-vo osvity i nauky, molodi ta sportu Ukrainy, Nats. un-t «Odes. yuryd. akad.» Odesa : Feniks, 2012. 255 s.*
 5. Kashkyn S. Yu. *Pravo Yevropeiskoho Soiuzu*. Moskva: Yuryst, 2003. S. 697–721.
 6. *Materialy stosovno diialnosti YeS u sferi zakhystu intelektualnoi vlasnosti*. URL: https://ec.europa.eu/commission/index_en.
 7. Bocharova N. *Prava intelektualnoi vlasnosti YeS. Harmonizatsiia z natsionalnym zakonodavstvom*. URL: <http://veche.kiev.ua/journal/278/>.
 8. *Dyrektyva Rady 84/450/IeES «Shchodo nablyzhennia zakoniv, postanov ta administratyvnykh polozhen derzhav-chleniv stosovno reklamy, yaka vvodyt v omanu» vid 10 veresnia 1984 roku*. URL: https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/994_347.
 9. *Directive 2005/29/EC of the European Parliament and of the Council of 11/05/2005 concerning unfair business-to-consumer commercial practices in the internal market and amending Council Directive 84/450/EEC, Directives 97/7/EC, 98/27/EC and 2002/65/EC of the European Parliament and of the Council and Regulation (EC) No 2006/2004 of the European Parliament and of the Council ('Unfair Commercial Practices Directive) [Electronic resource]. // Official Journal. — L 149/22. — 11.6.2005. — Access mode. URL: <http://eur-lex.europa.eu/LexUriServ/LexUriServ.do?uri=OJ:L:2005:149:0022:0039:en:PDF>.*
 10. Lvov. B. *Zaprovadzhenia yevropeiskyykh standartiv ekonomichnoi konkurentsii do sfery promyslovoi vlasnosti Ukrainy*. URL: http://ndiiv.org.ua/Files2/2014_6/14.pdf.
 11. Slobochukova Yu. V. *Formy nedobrosovisnoi konkurentsii i metody yii rehuliuвання*. *Економіка та держава*. 2010. № 2. С. 92–94.
 12. Parashchuk S. A. *Konkurentnoe pravo (pravovoe rehulyrovanye konkurentsyy u monopoly)*. Moskva : Horodets. 2002. 416 s.



13. Udalov T. H. *Konkurentne pravo: navch. posib.* Kyiv : Shkola, 2004. 496 s.
14. Dzhuryynskyi O. O. *Poniattia ta osnovni oznaky nedobrosovisnoi konkurentsii.* *Universytetski naukovi zapysky.* 2009. № 3. S. 155–161.
15. Kulahyna M. Y. *Hrazhdanskoe, torhove, semeinoe pravo kapitalystycheskykh stran: Sbornyk normatyvnykh aktov: zakonodatelstvo o kompaniyakh, monopolyakh, konkurentsyy,* 1987. S. 112–114. S. 198.
16. Bakalinska O. O. *Konkurentne pravo. Navchalnyi posibnyk.* Kyiv 2009. 380 s. S. 229–234.
17. Derevianko B. V. *Shchodo tendentsii formuvannia zakonodavstva pro zakhyst vid nedobrosovisnoi konkurentsii.* *Pravo i suspilstvo.* 2014. № 3. S. 103–109.
18. Androshchuk H. O., Shkliar S. V. *Konkurentne pravo: zakhyst vid nedobrosovisnoi konkurentsii.* *Naukovo-praktychne vydannia.* Kyiv: Yustinian, 2012. 472 s. S. 412–413.

Надійшла до редакції 26.07.2022 року

Herasymchuk Y. Analysis of the Experience of EU and USA in the Context of Improvement of the Ukrainian Legislation on Protection Against Unfair Competition in the Sphere of Intellectual Property. Currently, violations of intellectual property rights are widespread through the prism of distortion of economic competition in the market. Objects of intellectual property, such as trademarks and trade secrets, are a tool for some business entities to obtain illegal profits at the expense of the reputation of other business entities. Precisely for this reason business entities pay attention to monitoring and preventing possible violations of their intellectual property rights on the market, and this, in turn, requires the use of effective ways of protection. That it is important to improve the legislation of Ukraine on protection against unfair competition and development of new means of combating such violations.

Having analysed the system of EU legislation, it can be concluded that the regulation of protection against unfair competition at the level of the EU is still more of a framework, and requires clarifying, as well as the provision of specific liability measures and institutional mechanisms of ensuring and control at the level of legislation of specific EU member states.

In the USA on the federal level there is no special legislative act on unfair competition, but the relevant rules are part of the general antitrust legislation. From this point of view, the respective legislation of Ukraine significantly differs by availability of the special Law. However, in Ukraine the rules on unfair competition are also to some extent subordinated to the general rules of economic competition protection in general. Unlike Ukrainian legislation, US legislation determines an exhaustive list of actions that constitute unfair competition and distinguishes them into unfair actions and unfair practices depending on their recurrence.

Keywords: legislation, legal regulation, unfair competition, intellectual property, remedies, European Union